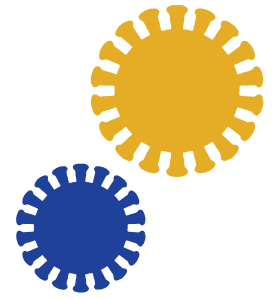

POLÍTIQUES EDUCATIVES LOCALS I COVID-19: L'OPINIÓ DELS I LES RESPONSABLES POLÍTICS D'EDUCACIÓ

ENQUESTA ALS REGIDORS D'EDUCACIÓ DELS MUNICIPIS
DE MÉS DE 5.000 HABITANTS DE LA PROVÍNCIA DE BARCELONA

Diputació
Barcelona

INTRODUCCIÓ

La crisi sanitària ha tingut una incidència específica sobre els serveis i els recursos educatius dels ajuntaments, que van haver de respondre de manera immediata a necessitats noves i urgents. En aquest sentit, la Gerència de Serveis d'Educació de la Diputació de Barcelona va decidir impulsar una **diagnosi** sobre les **actuacions** dutes a terme, les **inquietuds i necessitats** de les regidories d'educació i també els principals reptes de futur.

Amb aquesta finalitat, es va fer una **enquesta als responsables polítics de l'àmbit d'educació dels ajuntaments de més de 5.000 habitants** de la província de Barcelona. Van respondre l'enquesta un total de 109 municipis (el 85 % dels municipis de més de 5.000 habitants de la província). El treball de camp es va dur a terme entre els dies 30 de setembre i 30 d'octubre de 2020.

S'ha ordenat la informació en tres períodes cronològics diferenciats per tal d'analitzar l'acció municipal en funció dels escenaris sanitaris:

1. EL CONFINAMENT

2. L'INICI DEL CURS ESCOLAR 2020-2021

3. UNA VISIÓ A LLARG TERMINI

1 CONFINAMENT: ADAPTACIÓ I REPLANTEJAMENT URGENT D'ACTUACIONS

Durant el període inicial de confinament, l'activitat dels ajuntaments es va centrar a **donar resposta a les necessitats més urgents**: repartir targetes moneder (el 96 % dels ajuntaments enquestats), suspendre les quotes de les escoles municipals (el 90 %), repartir equipament informàtic (el 86 %), garantir la connectivitat a Internet (el 86 %) o oferir acompanyament a l'alumnat més vulnerable (el 76 %).

Els ajuntaments també van mirar de donar **continuitat de manera virtual a alguns àmbits de les polítiques educatives locals**: suport a la funció educativa de les famílies (el 40 %), recursos de reforç escolar als webs municipals (arriba al 60 % als municipis més grans), fires d'orientació en format virtual (el 56 % dels municipis de més de 50.000 habitants), etcètera.

Les **escoles municipals van mirar de mantenir la docència de manera virtual** malgrat les dificultats: al 61 % de municipis en el cas de les escoles municipals de música i arts, al 52 % de municipis en el cas de les escoles bressol municipals i al 37 % de municipis pel que fa a les escoles municipals de persones adultes.

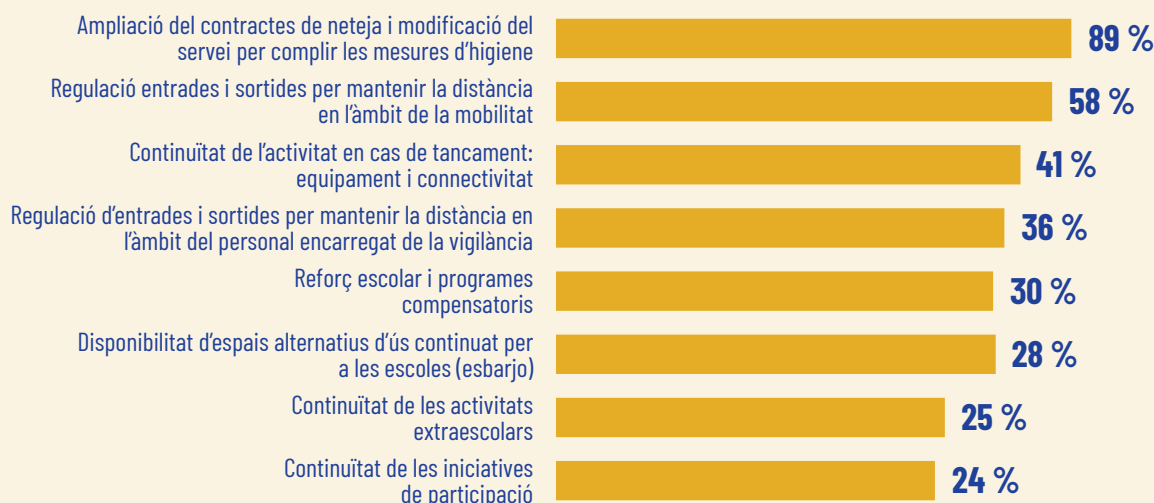
Mesures concretes adoptades durant el període de confinament i tancament dels centres educatius

2 INICI DEL CURS ESCOLAR. PRIORITATS, DIFICULTATS I NECESSITATS

Amb la tornada a les classes, **les prioritats** van ser garantir les **mesures d'higiene i seguretat** (per exemple, el 89 % de municipis van modificar els contractes amb les empreses de neteja i el 58 % van prendre mesures de regulació dels fluxos de circulació de persones), disposar d'**equipament informàtic i Internet** (el 41 %) i oferir activitats de **reforç escolar** per compensar la pèrdua de coneixements (el 30 %).

Principals prioritats en relació amb la represa de l'activitat a les escoles

A les **escoles municipals**, a aquestes preocupacions s'hi afegeix la de la **sostenibilitat financera** (al 71 % de les escoles bressol), la modificació dels **contractes de neteja** (al 47 % de les escoles municipals de música i art) o la **planificació i organització del curs** (al 29 % de les escoles municipals de persones adultes).

3 EL LLARG TERMINI: PRINCIPALS REPTES I PRIORITATS

Per al 64 % de regidores i regidors, les prioritats polítiques del consistori han canviat com a conseqüència de la crisi del coronavirus. En concret, els ajuntaments consideren que les **principals prioritats** seran garantir l'equitat i la igualtat d'oportunitats educatives (el 91 %), reduir la bretxa digital (el 61 %), assegurar la viabilitat econòmica de les escoles municipals (el 49 %), reforçar el projecte educatiu de ciutat (el 47 %) i lluitar contra l'abandonament escolar prematur (prioritari per al 46 % d'enquestats).

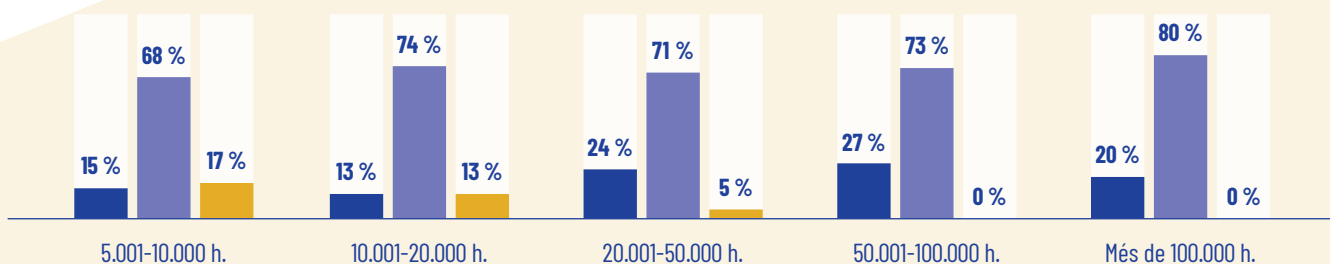
Principals prioritats en període de reconstrucció

Els ajuntaments consideren que no disposen dels recursos normatius, tècnics i econòmics que els han de permetre fer front als reptes que consideren prioritaris. En relació amb el **marc normatiu**, més del 72 % considera que és insuficient; el 92 % considera insuficients els **recursos tècnics**, i el 80 % creu que no disposa de prou **recursos econòmics** per fer front a aquests reptes.

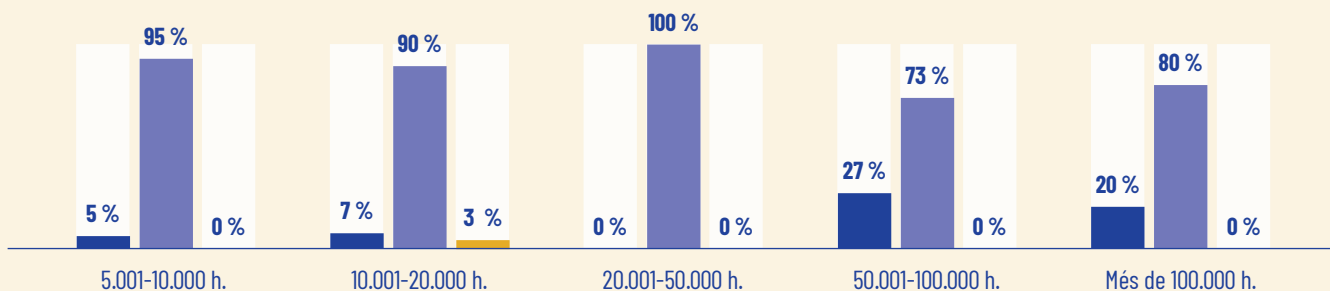
Creieu que el marc normatiu actual permet als ajuntaments fer front als principals reptes educatius en temps de recuperació?

■ Sí
■ NO
■ NS/NC

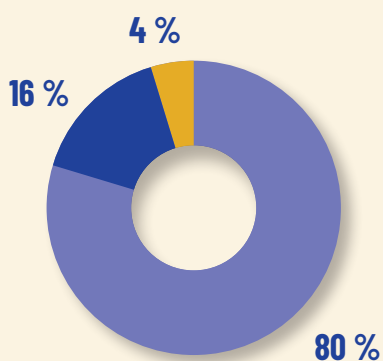

Creieu que els ajuntaments disposen de recursos tècnics suficients per fer front als principals reptes educatius en temps de recuperació?

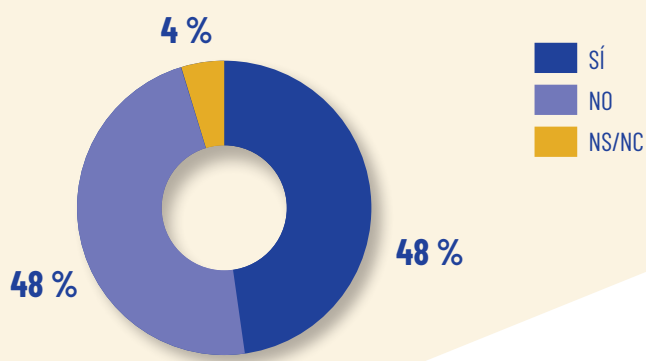
■ Sí
■ NO
■ NS/NC

El vostre ajuntament disposa dels recursos econòmics suficients per tal de dur a terme les accions que considera prioritàries?

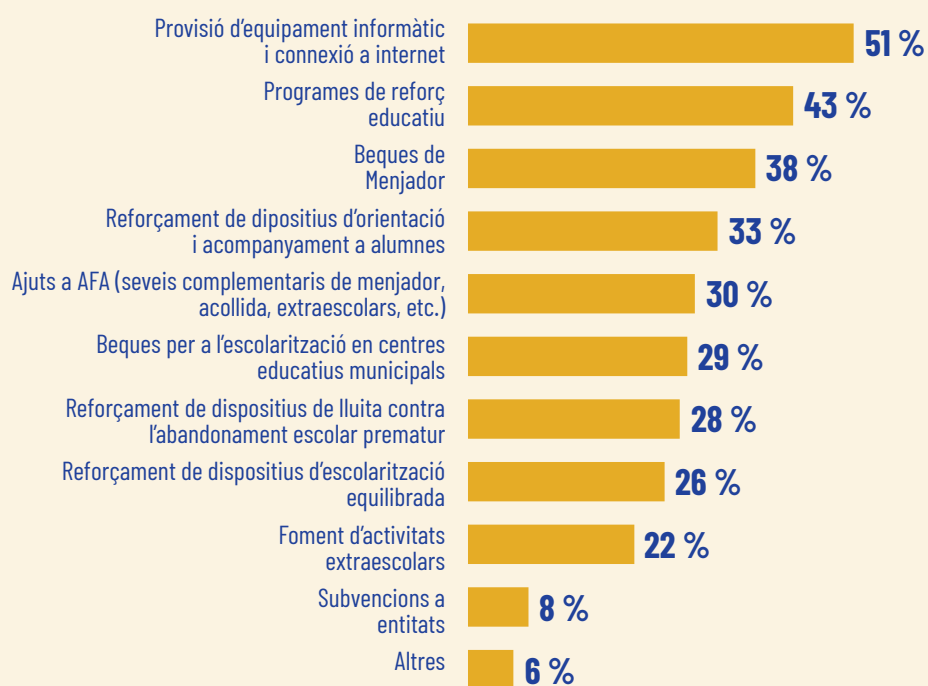

El vostre ajuntament disposa dels recursos tècnics, els plans i els projectes adequats per tal de dur a terme les accions que considera prioritàries?

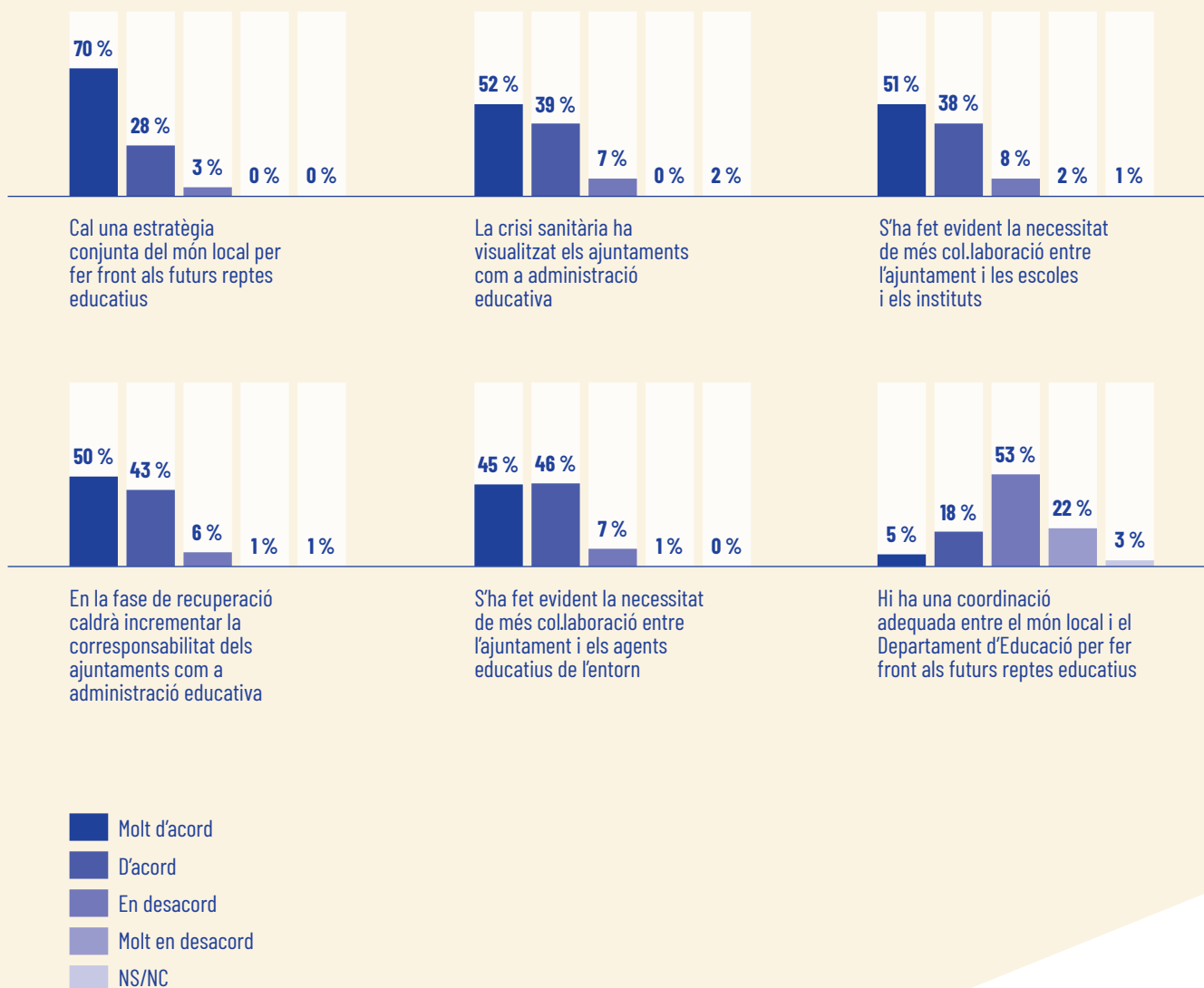
Els **àmbits de finançament prioritari** són la provisió d'equipament informàtic i connexió a Internet (per al 51 % d'enquestats), els programes de reforç educatiu (43 %), les beques de menjador (38 %) i el reforçament dels dispositius d'orientació (33 %).

Àmbits de finançament prioritari per fer front a les mesures educatives previstes

Finalment, vam presentar a les persones enquestades una bateria d'afirmacions relacionades amb el **paper del món local pel que fa als reptes futurs** en un marc de corresponsabilitat i de coordinació amb el Departament i la resta d'agents educatius de l'entorn amb la finalitat que ens indiquessin el seu grau d'acord amb les afirmacions en qüestió:

Indiqueu el vostre grau d'acord respecte de les afirmacions següents:

CONCLUSIONS PRINCIPALS

- La crisi de la covid-19 ha ocasionat reptes socioeducatius amb incidència específica sobre els serveis i els recursos educatius dels ajuntaments.
- En un primer moment l'activitat municipal es va centrar a donar resposta a les necessitats més urgents i garantir la continuïtat del procés educatiu (en els ensenyaments obligatoris i a les escoles municipals).
- Amb l'inici del curs 2020-2021, la principal preocupació va ser garantir la tornada a les classes presencials de manera segura. En el cas de les escoles municipals, una altra prioritat va ser garantir-ne la sostenibilitat financera.
- Les principals prioritats de futur davant les conseqüències de la crisi són garantir l'equitat i la igualtat d'oportunitats educatives, fomentar les oportunitats educatives per a tothom i reduir la bretxa digital.
- Hi ha un ampli consens polític al voltant de la importància que el món local disposi de les eines i els recursos necessaris per tal d'impulsar aquestes polítiques.
- Els principals àmbits de finançament identificats coincideixen amb les prioritats detectades: equitat, oportunitats educatives i reducció de la bretxa digital.
- El món local reclama la necessitat de bastir una resposta estratègica conjunta dels municipis, per a la qual creuen que cal millorar la coordinació amb el Departament d'Educació.
- Es destaca la importància que ha tingut i tindrà la col·laboració dels ajuntaments amb les escoles, els instituts i el conjunt d'agents educatius de l'entorn.

ANNEX: RESULTATS DE L'ENQUESTA

POLÍTIQUES EDUCATIVES LOCALS I COVID 19 L'OPINIÓ DELS I LES RESPONSABLES POLÍTICS D'EDUCACIÓ

ENQUESTA ALS REGIDORS D'EDUCACIÓ DE LA PROVÍNCIA DE BARCELONA DE MUNICIPIIS DE MÉS DE 5.000 HABITANTS

PRESENTACIÓ DE RESULTATS

La Gerència de Serveis d'Educació de la Diputació de Barcelona ha impulsat una enquesta adreçada a responsables polítics de les regidories d'educació (fonamentalment regidores i regidors, però en alguns casos alcaldes i alcaldesses) dels municipis de més de 5.000 habitants de la província de Barcelona amb l'objectiu és copsar la resposta municipal a la crisi de la COVID-19 i quina és la visió de les regidories en relació amb els reptes futurs i la seva capacitat d'intervenció.

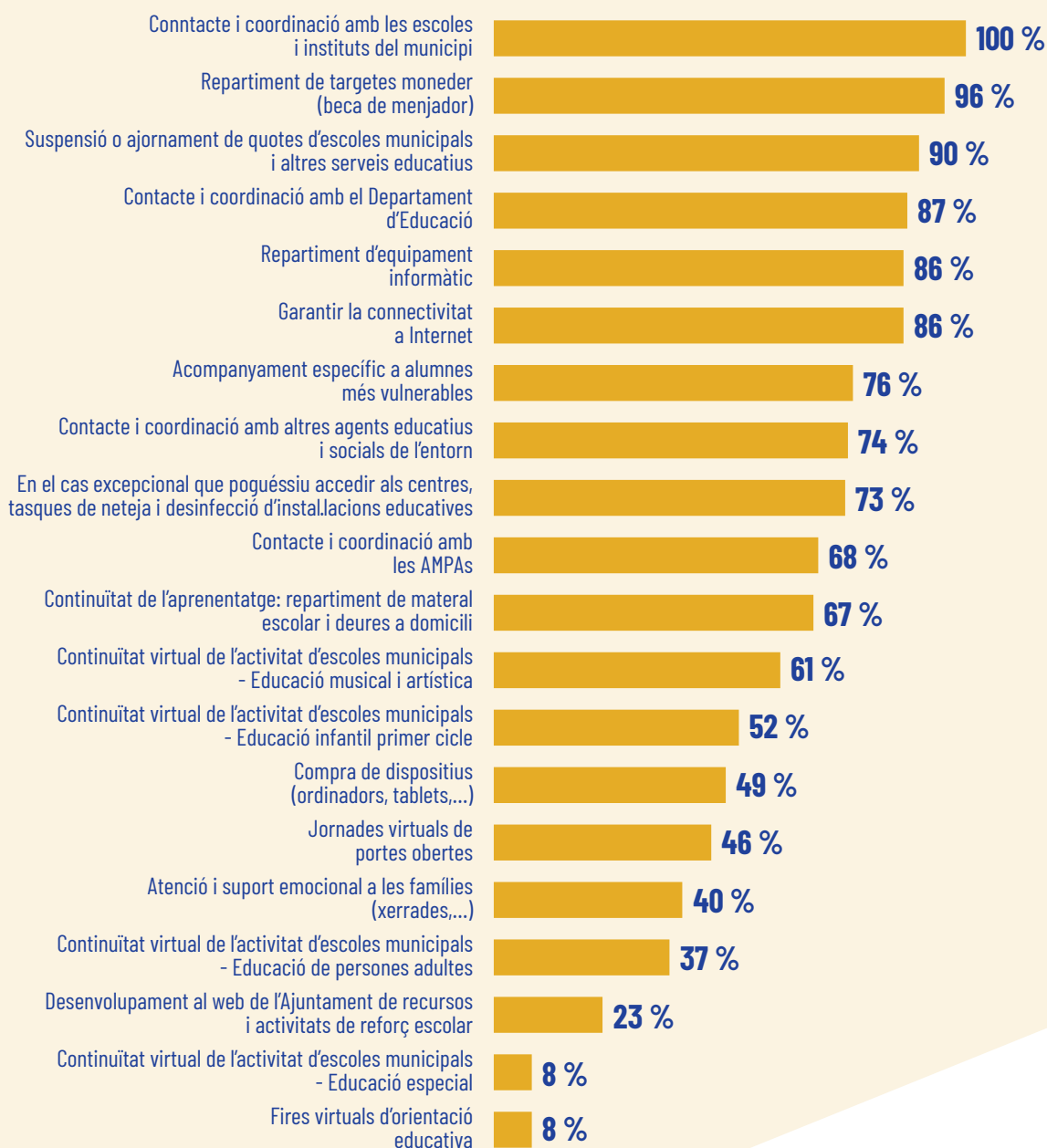
La informació s'ha estructurat en tres blocs de continguts:

- 1. CONFINAMENT I TANCAMENT D'ESCOLES**
- 2. L'INICI DE CURS ESCOLAR**
- 3. REPTES I PRIORITATS EN TEMPS DE RECUPERACIÓ**

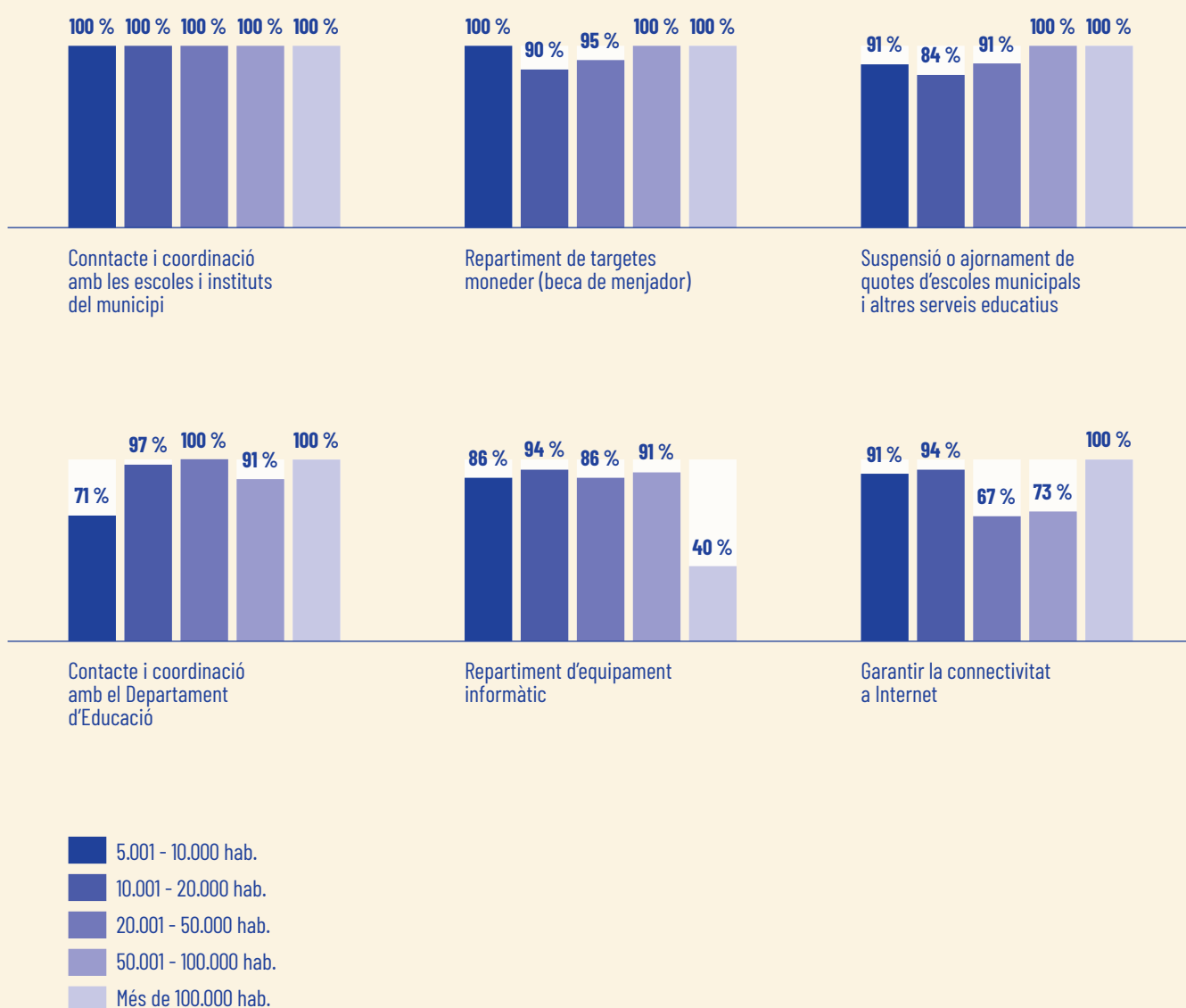
Van respondre a l'enquesta telemàtica un total de 109 municipis, fet que representa un 84,5% del total de municipis de més de 5.000 habitants de la província de Barcelona. L'enviament i recollida de la informació es va dur a terme des del dia 30 de setembre fins al 30 d'octubre de 2020. El control i la validació de resultats es va realitzar fins a la primera setmana de novembre.

1. POLÍTIQUES EDUCATIVES EN PERÍODE DE CONFINAMENT: ADAPTACIÓ I REPLANTEJAMENT URGENT D'ACTUACIONS

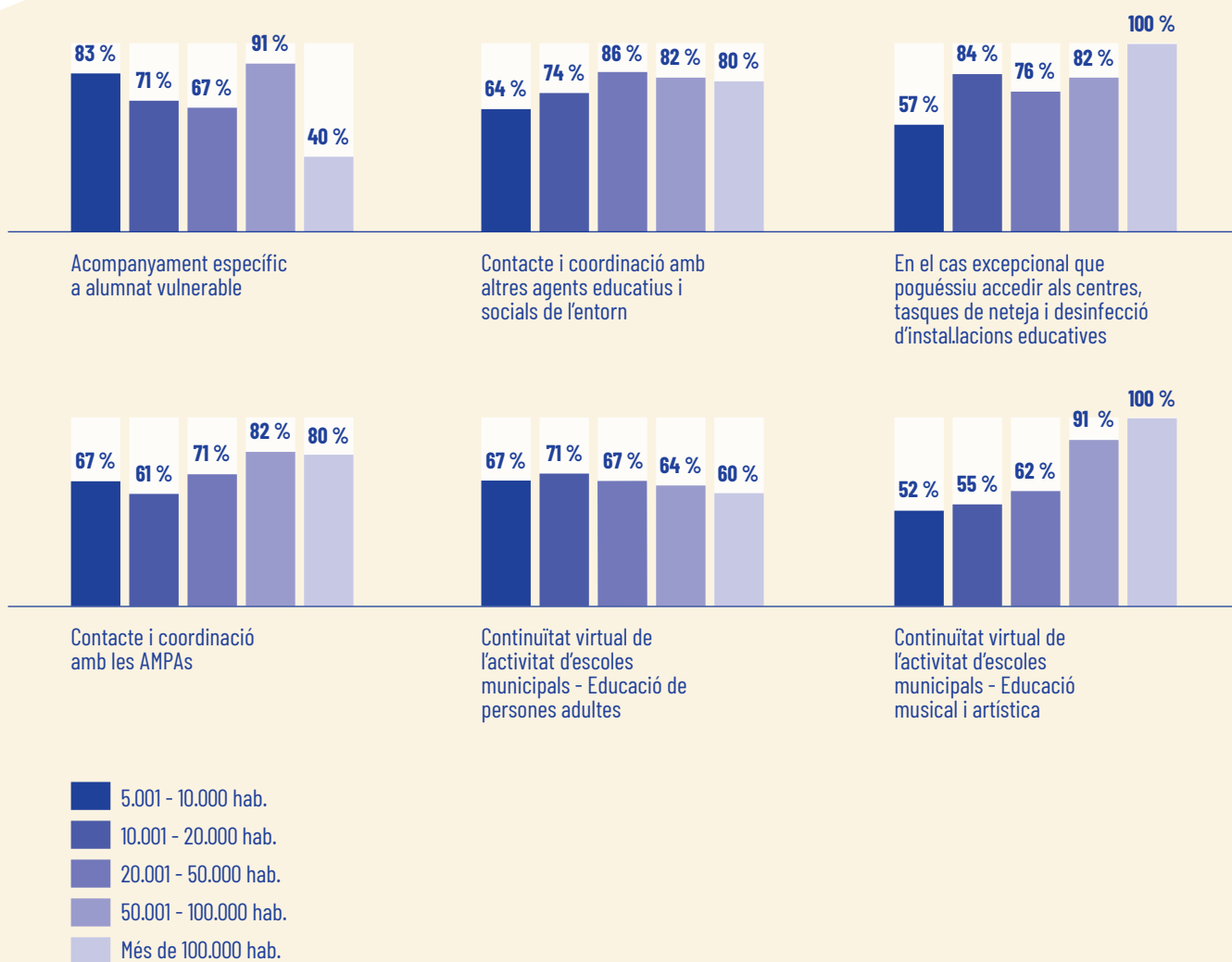
Quines mesures concretes veu dur a terme durant el període de confinament i tancament dels centres educatius?

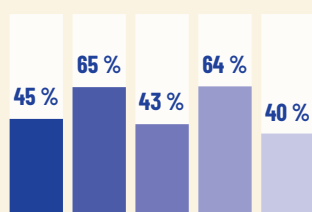
Quines mesures concretes veu dur a terme durant el període de confinament i tancament dels centres educatius? Detall per resposta i tram de població (1 de 4)

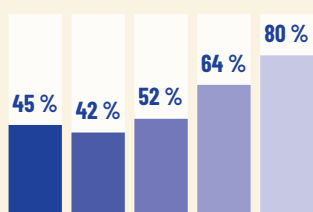
Quines mesures concretes veu dur a terme durant el període de confinament i tancament dels centres educatius? Detall per resposta i tram de població (2 de 4)

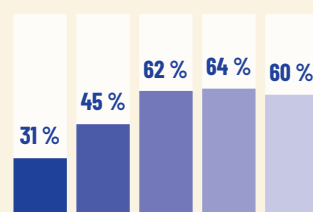
Quines mesures concretes veu dur a terme durant el període de confinament i tancament dels centres educatius? Detall per resposta i tram de població (3 de 4)

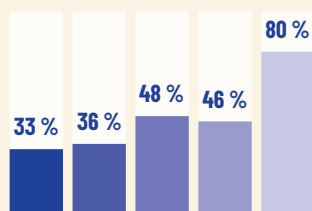
Continuïtat virtual de l'activitat d'escoles municipals - Educació infantil primer cicle

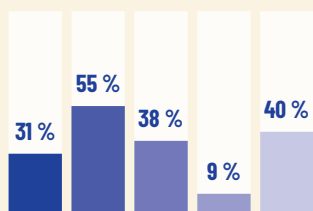
Compra de dispositius (ordinadors, tablets,...)

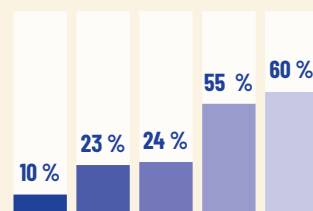
Jornades virtuals de portes obertes

Atenció i suport emocional a les famílies (xerrades,...)

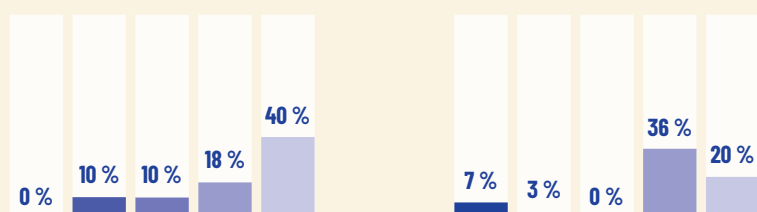
Continuïtat virtual de l'activitat d'escoles municipals - Educació de persones adultes

Desenvolupament al web de l'Ajuntament de recursos i activitats de reforç escolar

Quines mesures concretes veu dur a terme durant el període de confinament i tancament dels centres educatius? Detall per resposta i tram de població (4 de 4)

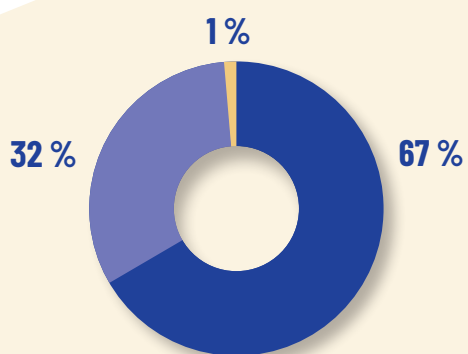
Continuïtat virtual de l'activitat d'escoles municipals - Educació especial

Fires virtuals d'orientació educativa

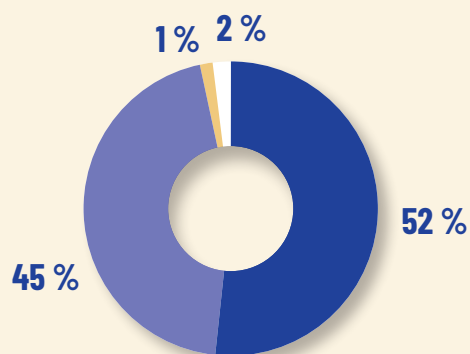
- 5.001 - 10.000 hab.
- 10.001 - 20.000 hab.
- 20.001 - 50.000 hab.
- 50.001 - 100.000 hab.
- Més de 100.000 hab.

Com valoreu el nivell de coordinació durant el confinament amb el següents agents educatius?

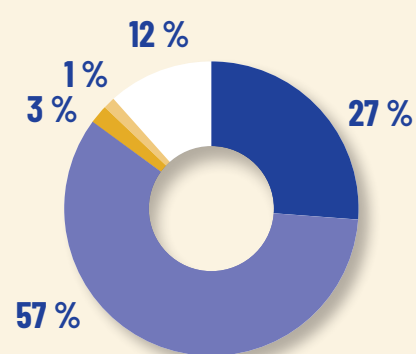
Escoles de primària

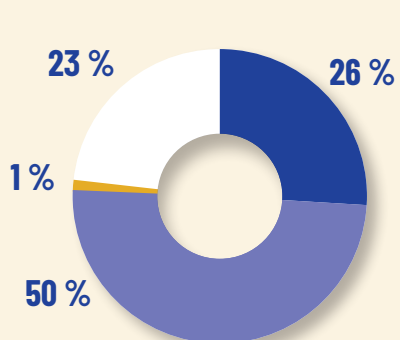
Escoles de secundària

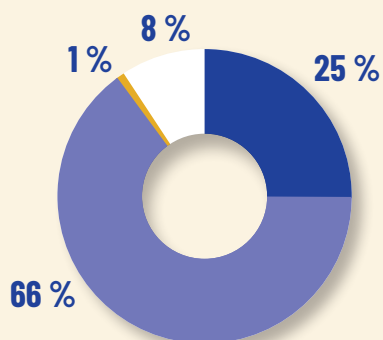
Famílies/AFA

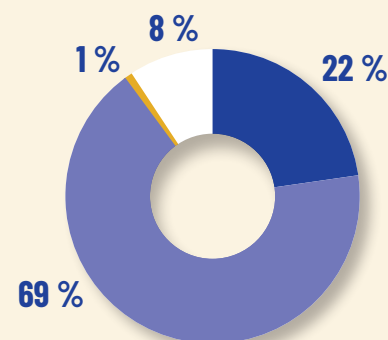
Alumnes d'escoles municipal

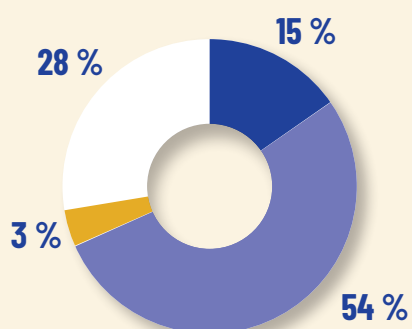
Entitats educatives

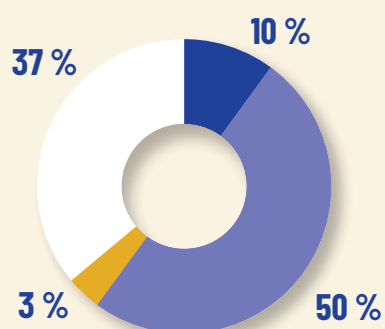
Altres entitats del municipi

Empreses

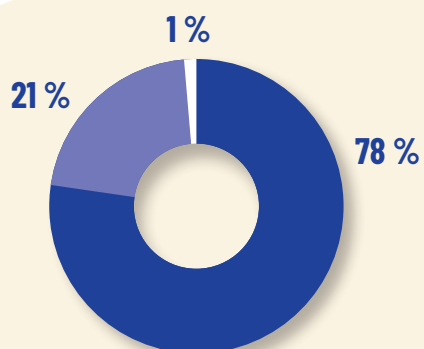

Alumnes d'escoles i instituts

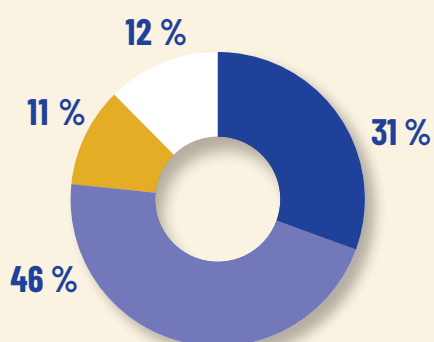

Com valoreu el nivell de coordinació durant el confinament amb les següents institucions?

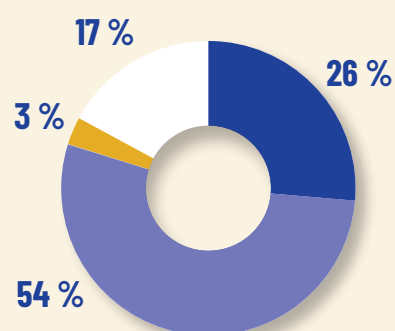
Altres àrees de l'Ajuntament

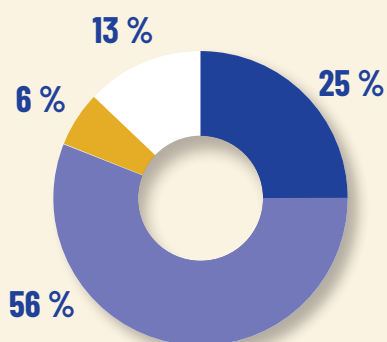
Inspecció d'Educació

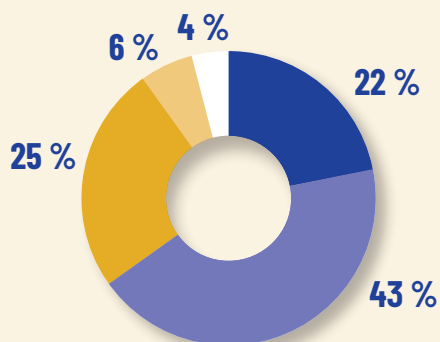
Altres ajuntaments

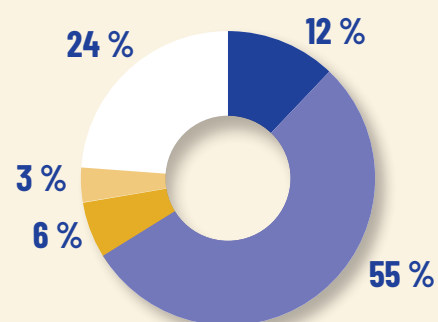
Diputació de Barcelona

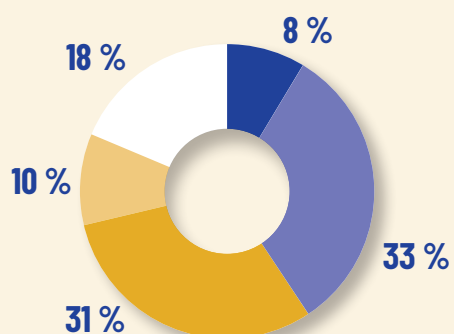
Serveis Territorials d'Educació

Consell Comarcal

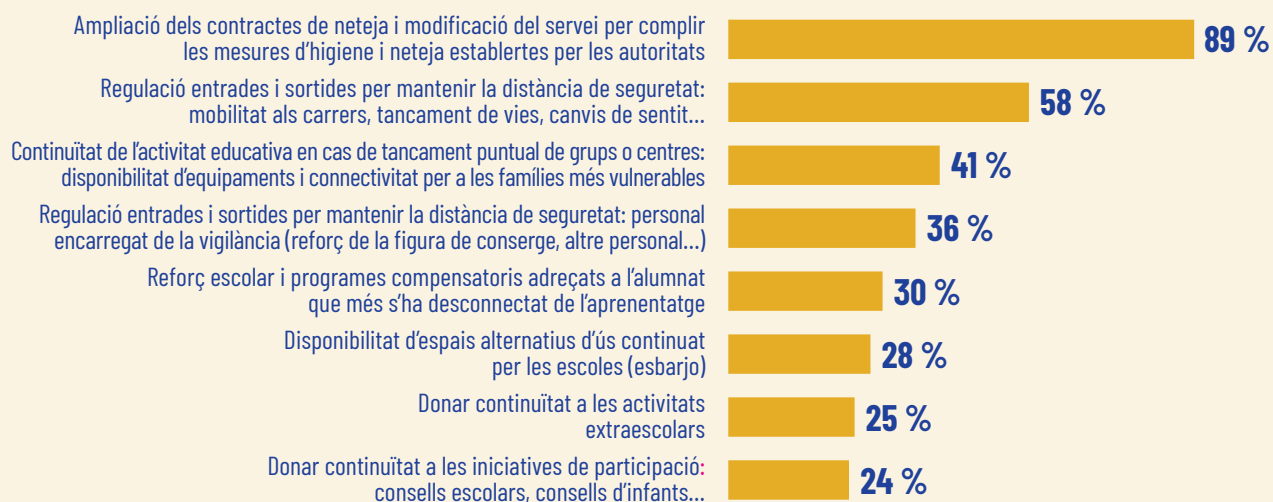

Departament d'Educació

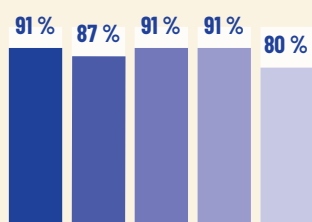

2. L'INICI DEL CURS ESCOLAR. PRIORITATS, DIFICULTATS I NECESSITATS EN EL CURT I MIG TERMINI

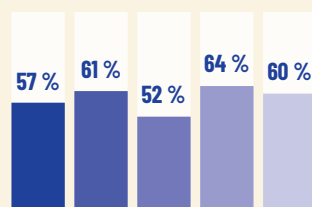
En relació amb la represa de l'activitat a les escoles i instituts del seu municipi i que no són de titularitat municipal, quines són les principals prioritats?

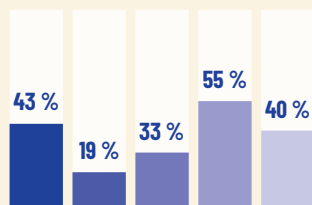
En relació amb la represa de l'activitat a les escoles i instituts del seu municipi i que no són de titularitat municipal, quines són les principals prioritats? Detall per resposta i tram de població (1 de 2)

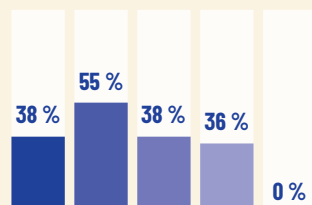
Ampliació dels contractes de neteja i modificació del servei per complir les mesures d'higiene i neteja establertes per les autoritats

Regulació entrades i sortides per mantenir la distància de seguretat: mobilitat als carrers, tancament de vies, canvis de sentit...

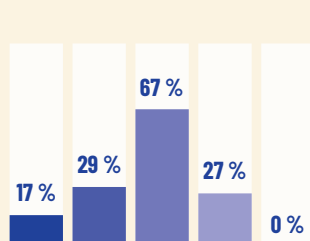
Regulació entrades i sortides per mantenir la distància de seguretat: personal encarregat de la vigilància (reforç de la figura de conserge, altre personal...)

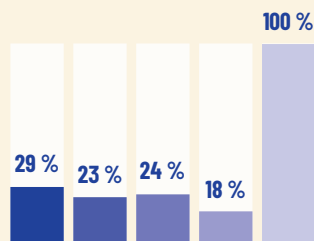
Continuïtat de l'activitat educativa en cas de tancament puntual de grups o centres: disponibilitat d'equipaments i connectivitat per a les famílies més vulnerables

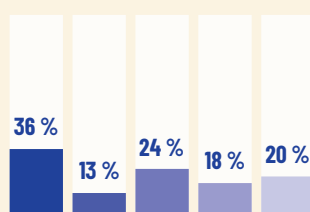
**En relació amb la represa de l'activitat a les escoles i instituts del seu municipi que no són de titularitat municipal, quines són les principals prioritats?
Detall per resposta i tram de població (2 de 2)**

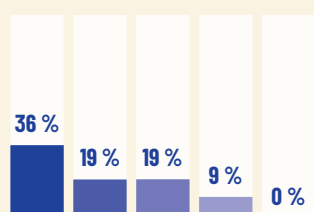
Reforç escolar i programes compensatoris adreçats a l'alumnat que més s'ha desconnectat de l'aprenentatge

Disponibilitat d'espais alternatius d'ús continuat per les escoles (esbarjo)

Donar continuïtat a les activitats extraescolars

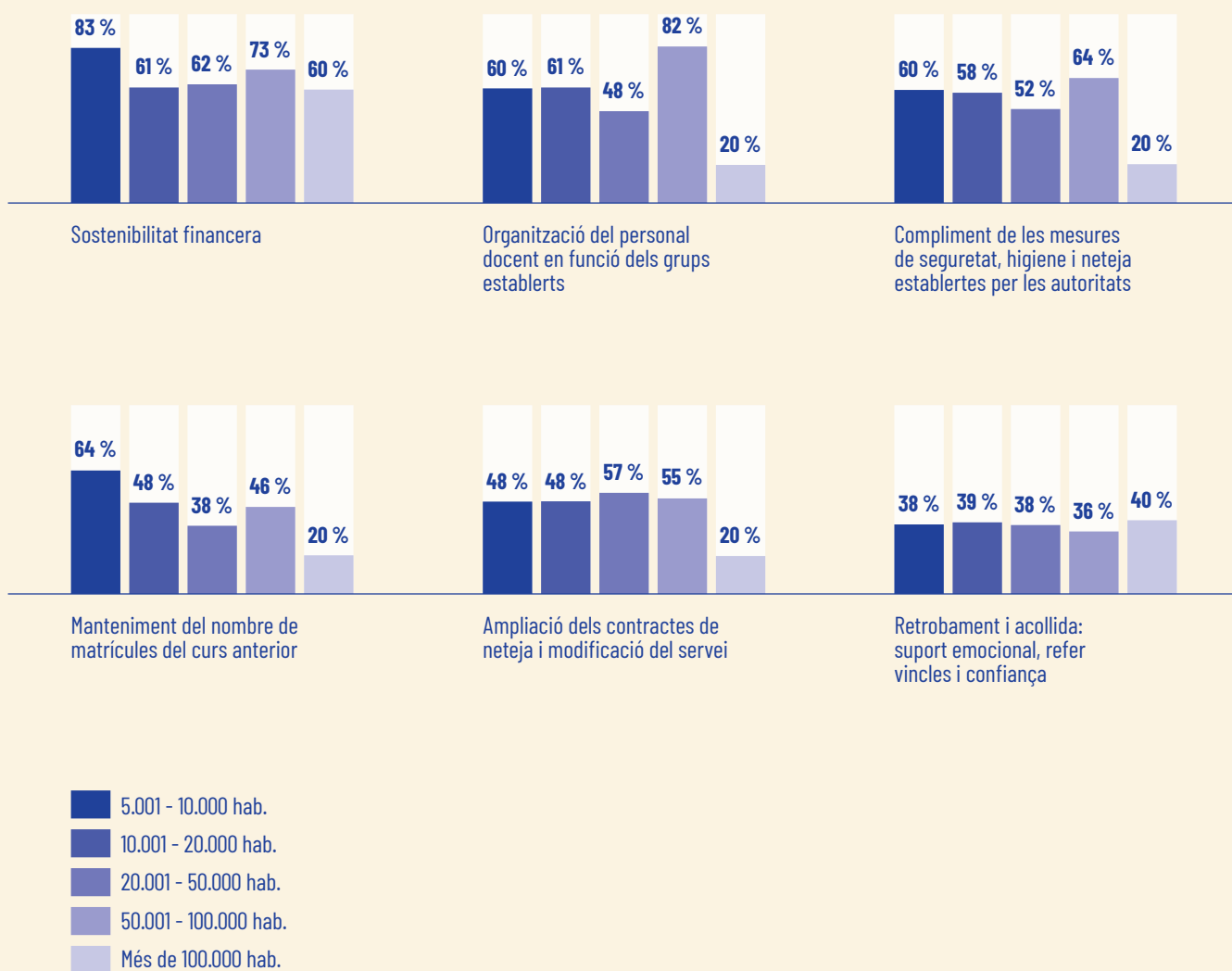
Donar continuïtat a les iniciatives de participació: consells escolars, consells d'infants...

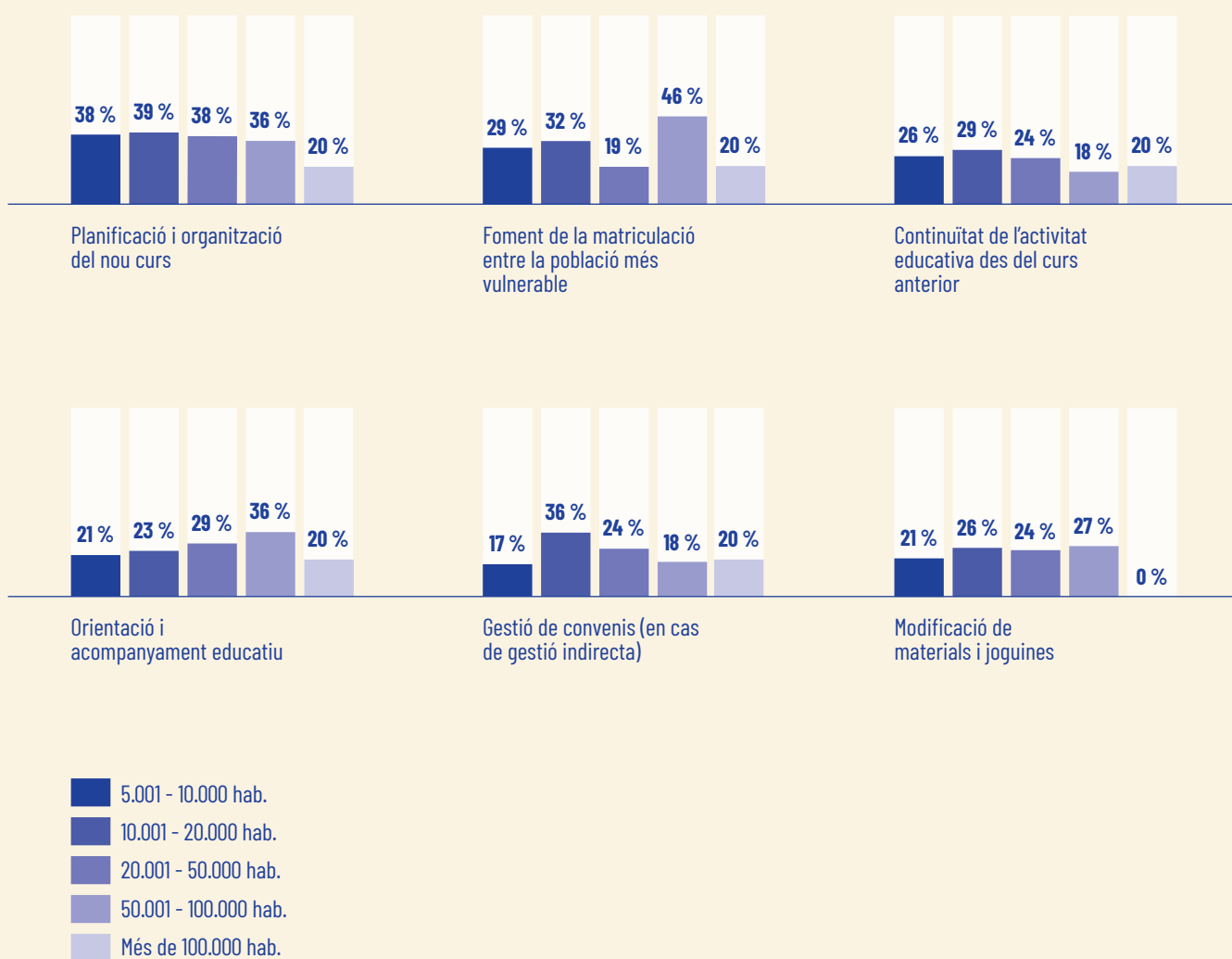
En relació amb la represa de l'activitat a l'escola bressol municipal, quines són les principals dificultats i necessitats?

En relació amb la represa de l'activitat a l'escola bressol municipal, quines són les principals dificultats i necessitats? Detall per resposta i tram de població (1 de 2)

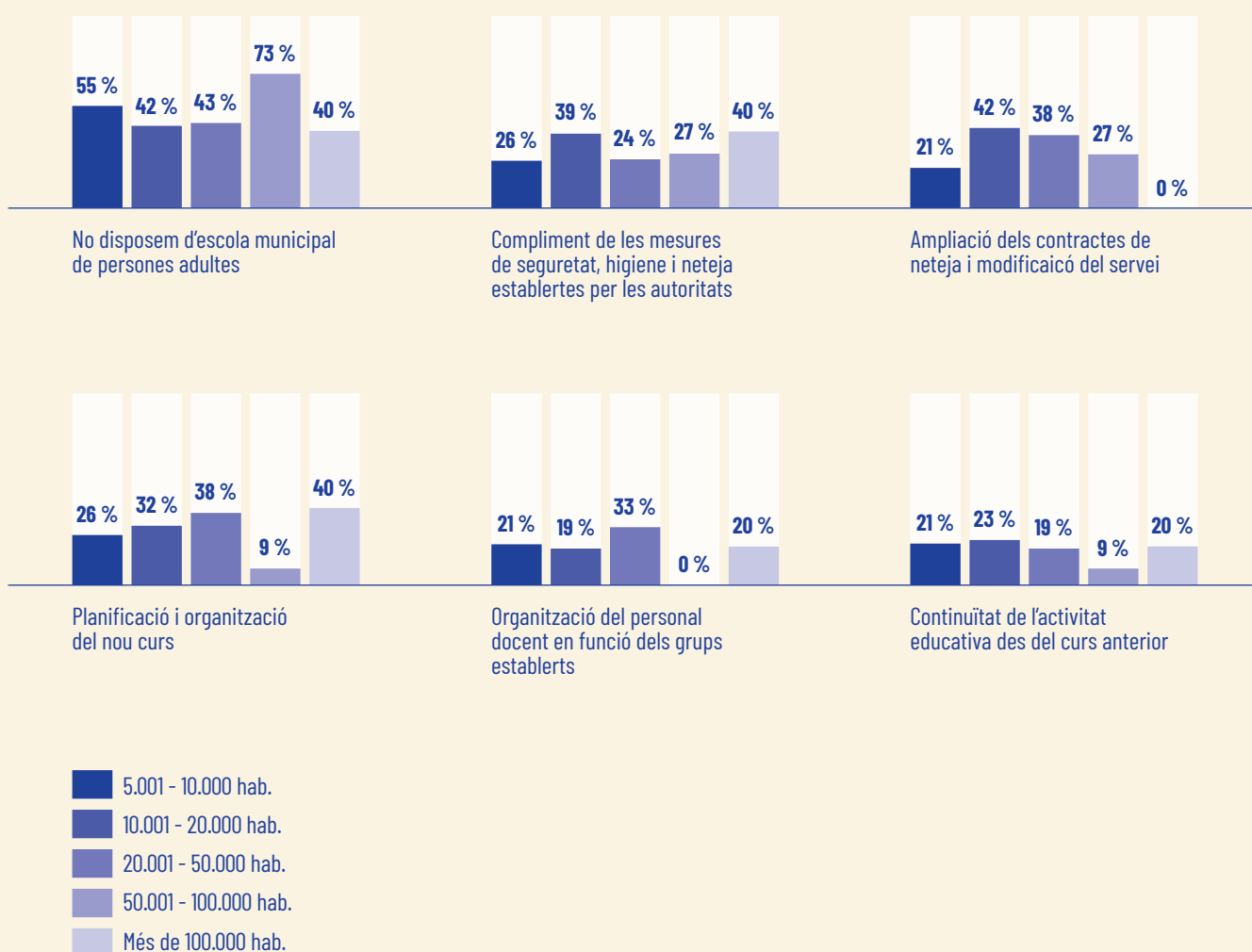
En relació amb la represa de l'activitat a l'escola bressol municipal, quines són les principals dificultats i necessitats? Detall per resposta i tram de població (2 de 2)

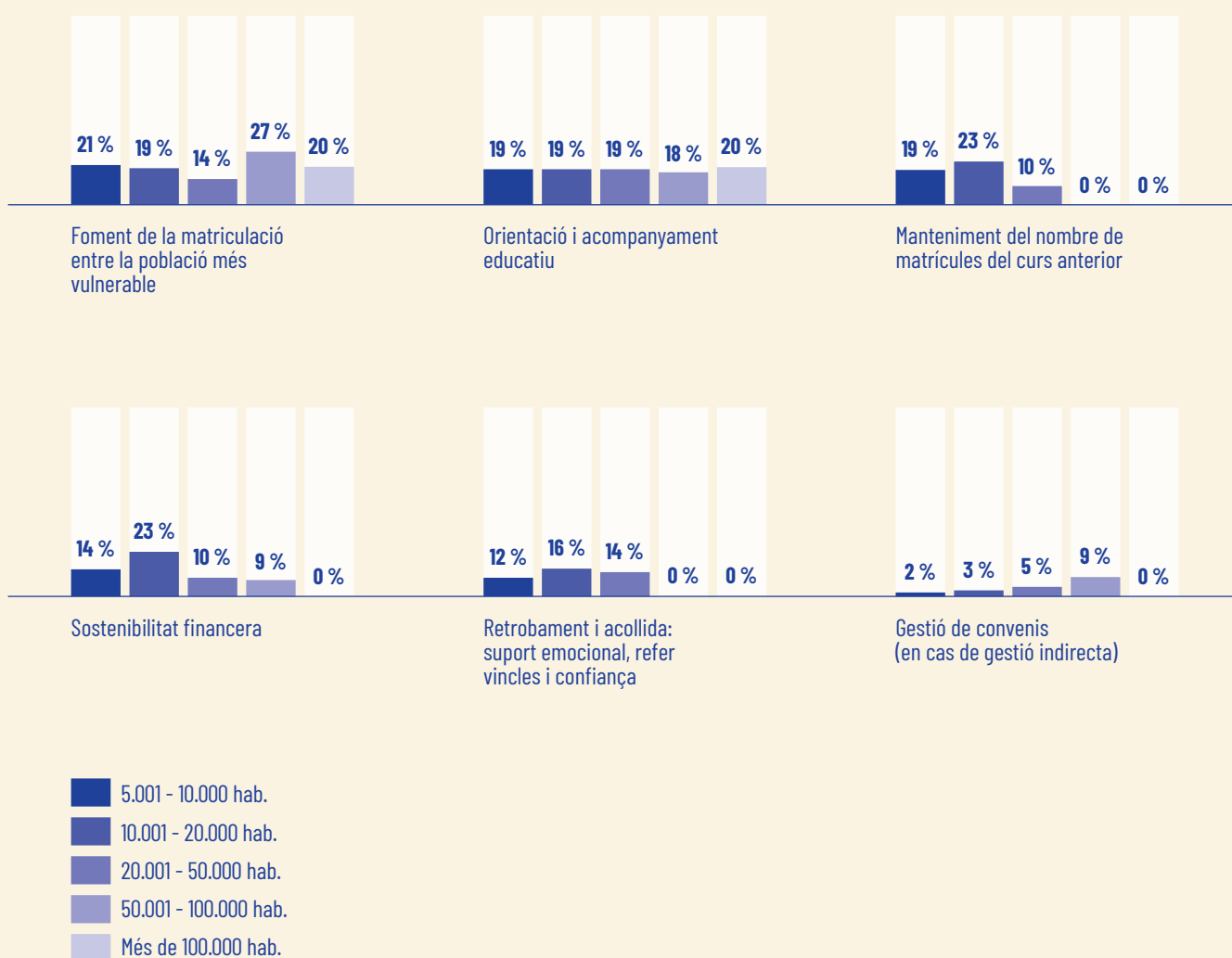
En relació amb la represa de l'activitat a l'escola municipal de persones adultes, quines són les principals dificultats i necessitats?

**En relació amb la represa de l'activitat a l'escola municipal de persones adultes, quines són les principals dificultats i necessitats?
Detall per resposta i tram de població (1 de 2)**

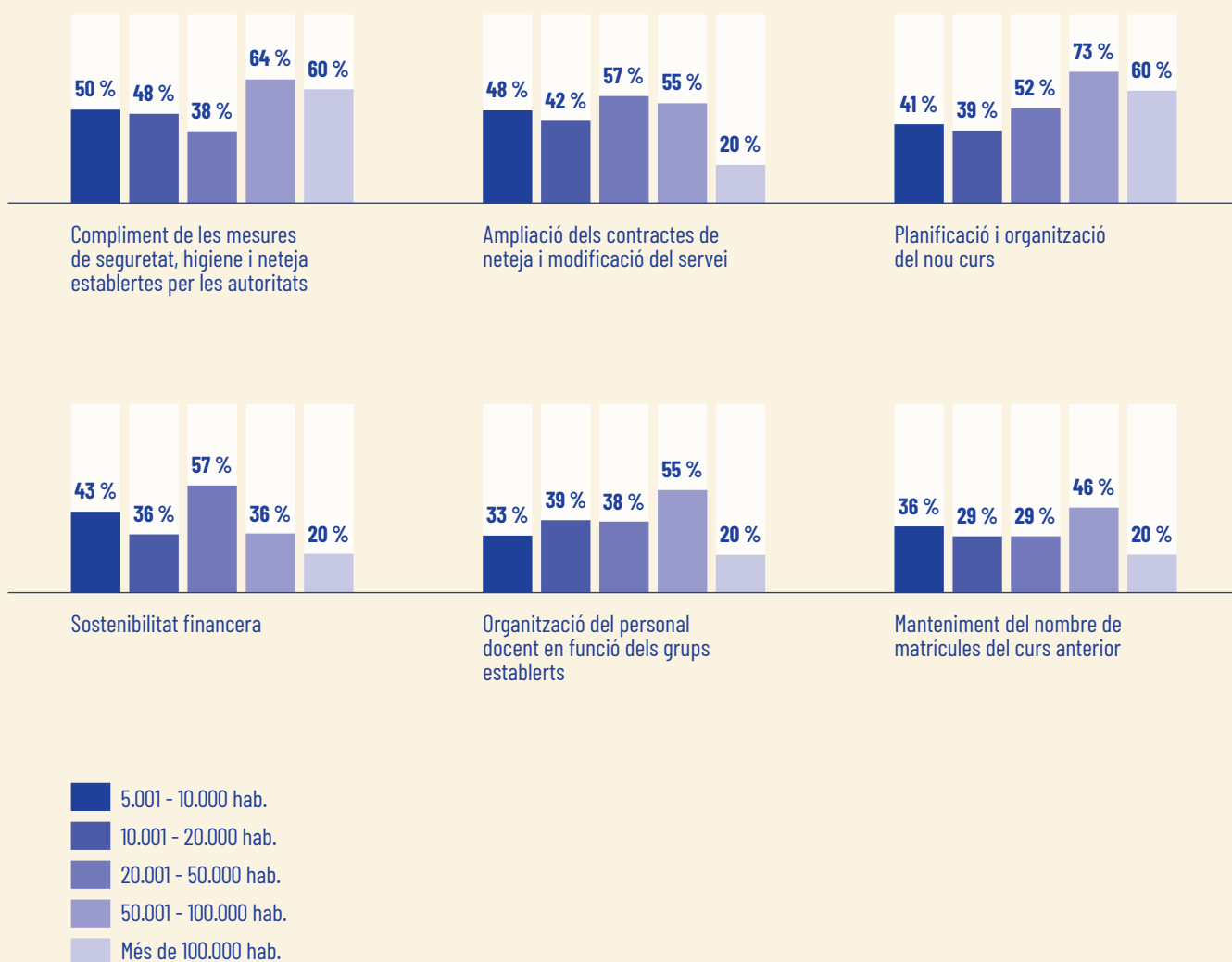
**En relació amb la represa de l'activitat a l'escola municipal de persones adultes, quines són les principals dificultats i necessitats?
Detall per resposta i tram de població (2 de 2)**

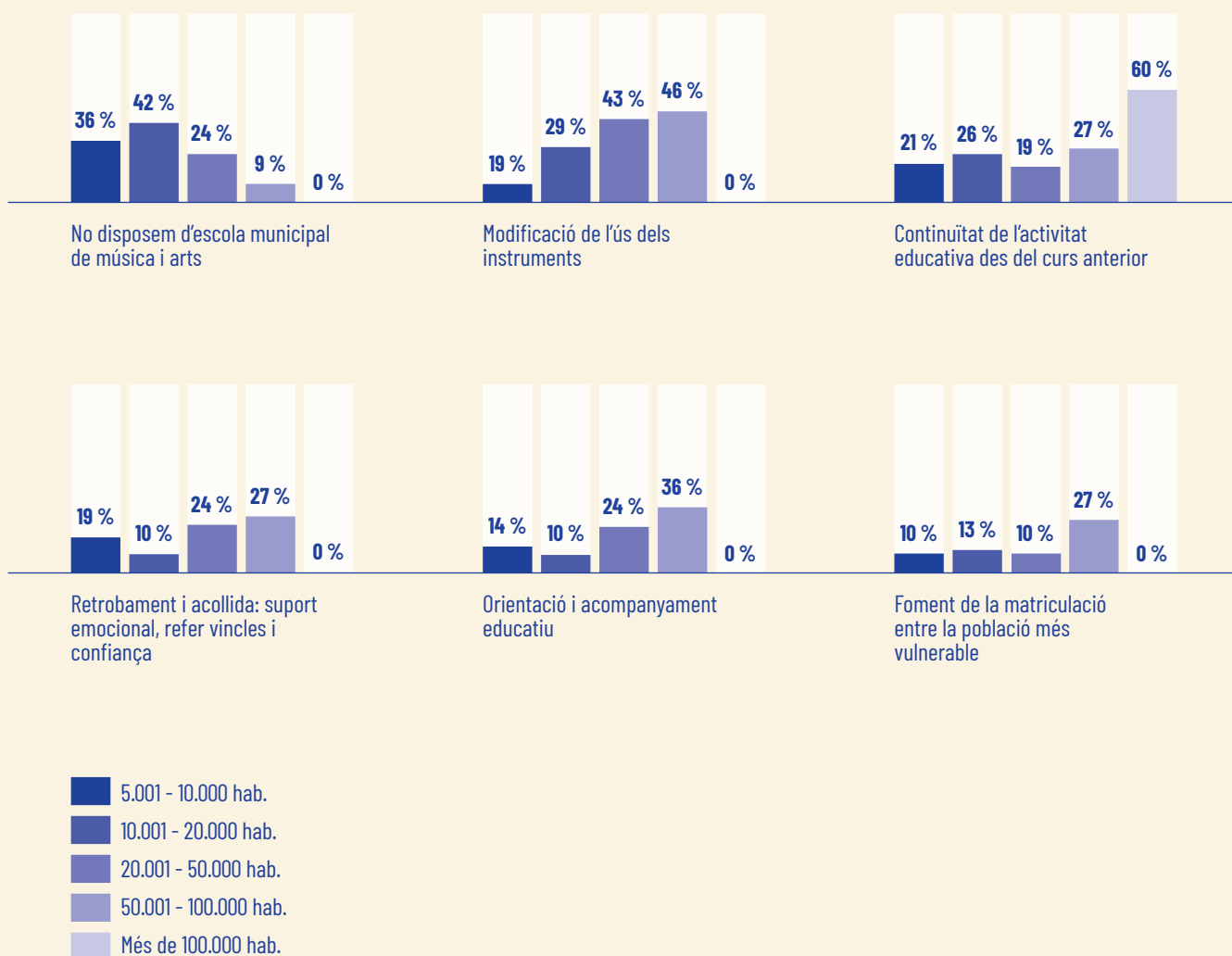
En relació amb la represa de l'activitat a l'escola municipal de música, quines són les principals dificultats i necessitats?

En relació amb la represa de l'activitat a l'escola municipal de música, quines són les principals dificultats i necessitats? Detall per resposta i tram de població (1 de 2)

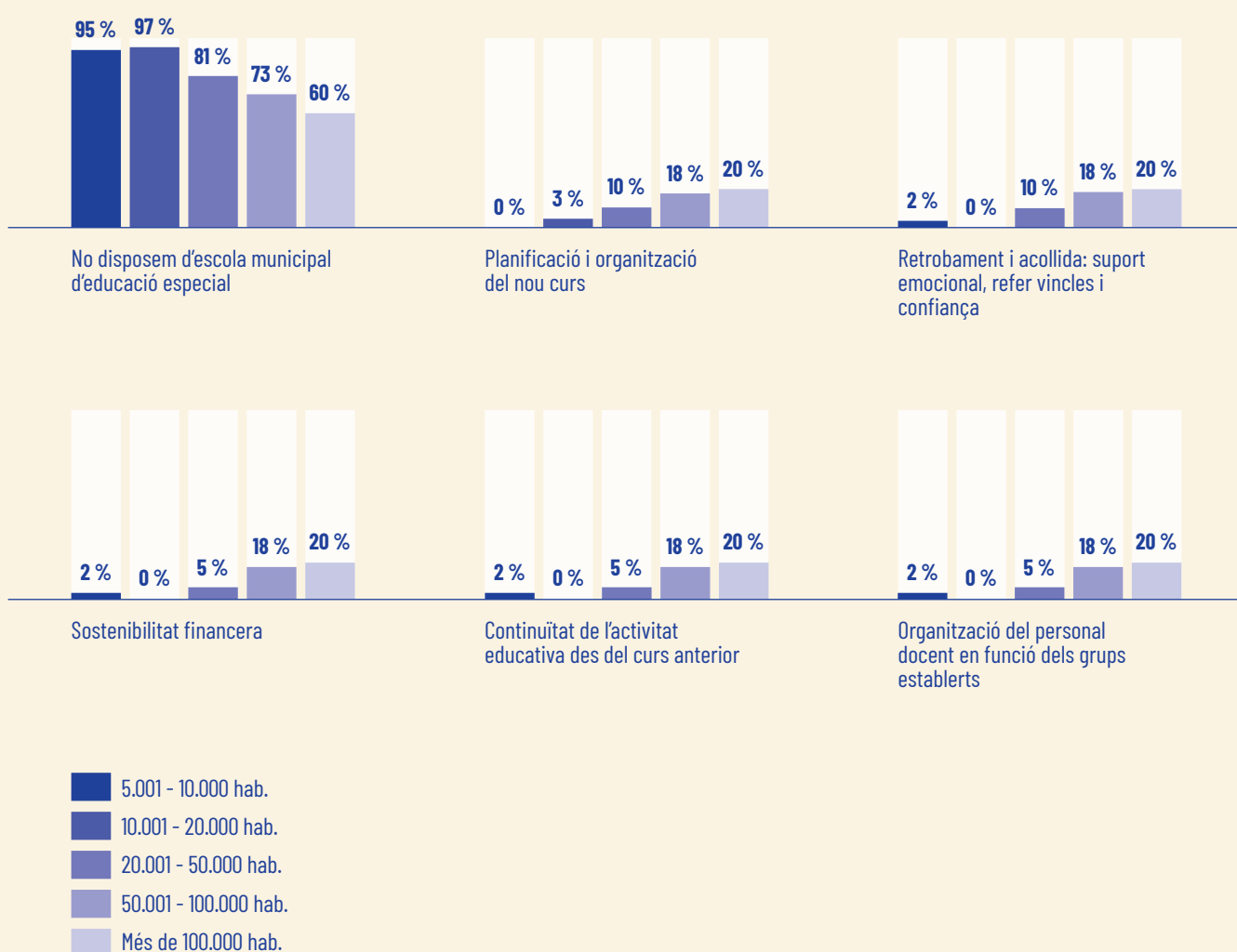
En relació amb la represa de l'activitat a l'escola municipal de música, quines són les principals dificultats i necessitats? Detall per resposta i tram de població (2 de 2)

En relació amb la represa de l'activitat a l'escola d'educació especial, quines són les principals dificultats i necessitats?

En relació amb la represa de l'activitat a l'escola d'educació especial, quines són les principals dificultats i necessitats? Detall per resposta i tram de població (1 de 2)

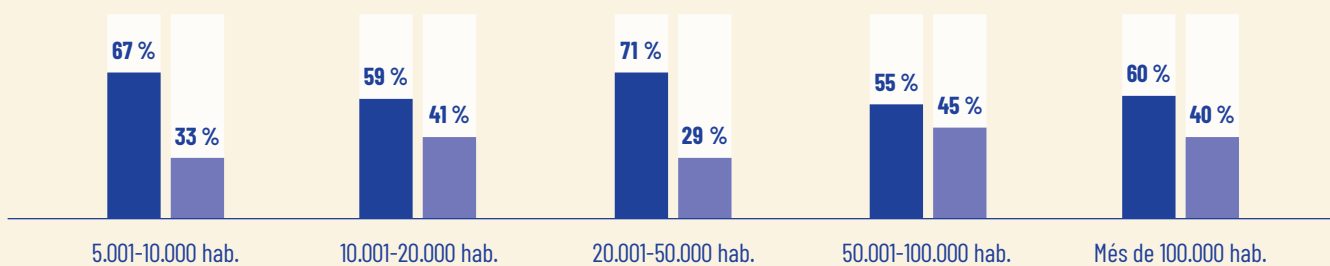
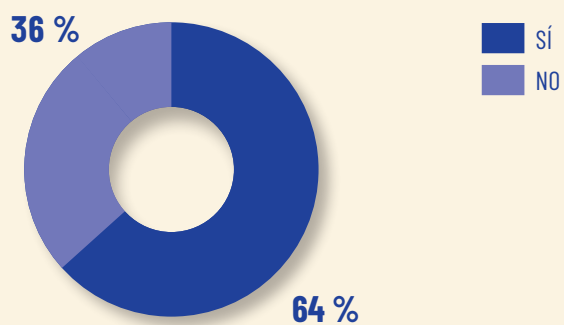

En relació amb la represa de l'activitat a l'escola d'educació especial, quines són les principals dificultats i necessitats? Detall per resposta i tram de població (2 de 2)

3. EL LLARG TERMINI: PRINCIPALS REPTES I PRIORITATS EN TEMPS DE RECUPERACIÓ EDUCATIVA, SOCIAL I ECONÒMICA

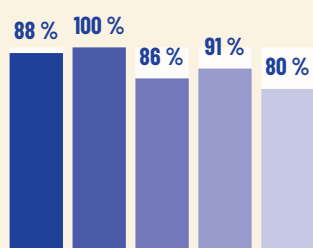
Han canviat les prioritats polítiques de l'Ajuntament en l'àmbit de l'educació com a conseqüència de la crisi del COVID-19?

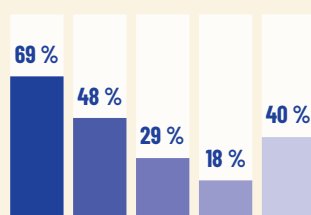
Quines seran les vostres cinc principals prioritats polítiques en període de reconstrucció?

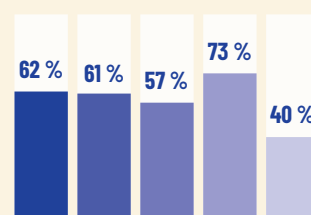
Quines seran les vostres cinc principals prioritats polítiques en període de reconstrucció? Per tram de població (1 de 3)

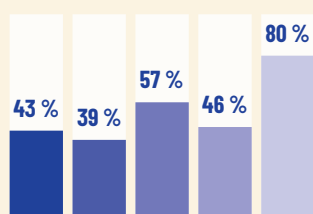
Garantir l'equitat i la igualtat d'oportunitats educatives (combatre la bretxa educativa)

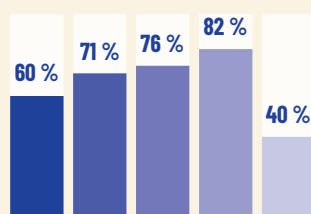
Mantenir la viabilitat econòmica i la qualitat dels centres educatius de titularitat municipal

Reducció de la bretxa digital (connectivitat, equipaments i educació en l'ús de les tecnologies)

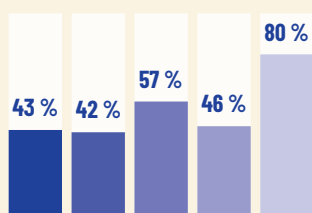
Lluita contra l'abandonament escolar prematur, l'absentisme i la desafecció escolar

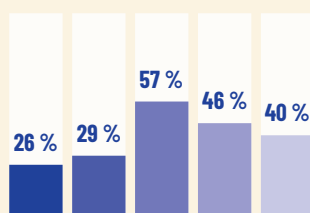
Fomentar les oportunitats educatives connectant aprenentatges, espais i agents educatius (Educació a temps complet-Educació 360)

- 5.001 - 10.000 hab.
- 10.001 - 20.000 hab.
- 20.001 - 50.000 hab.
- 50.001 - 100.000 hab.
- Més de 100.000 hab.

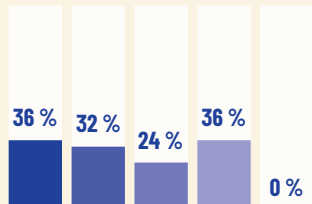
Quines seran les vostres cinc principals prioritats polítiques en període de reconstrucció? Per tram de població (2 de 3)

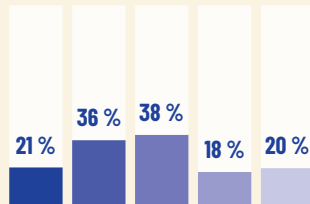
Reforçament dels plans d'entorn o el projecte educatiu de ciutat

Lluita contra la segregació escolar

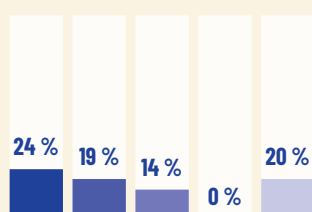
Orientació i suport a les famílies en la seva funció educativa

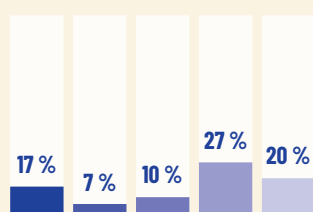
Orientació en les transicions educatives. Noves oportunitats

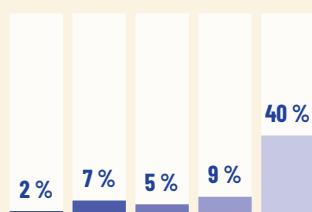
Quines seran les vostres cinc principals prioritats polítiques en període de reconstrucció? Per tram de població (3 de 3)

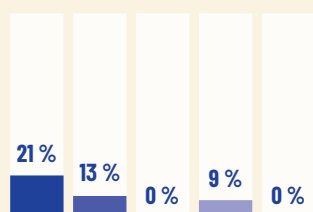
Articular recursos d'orientació educativa

Universalitzar l'accés al lleure educatiu per a tothom

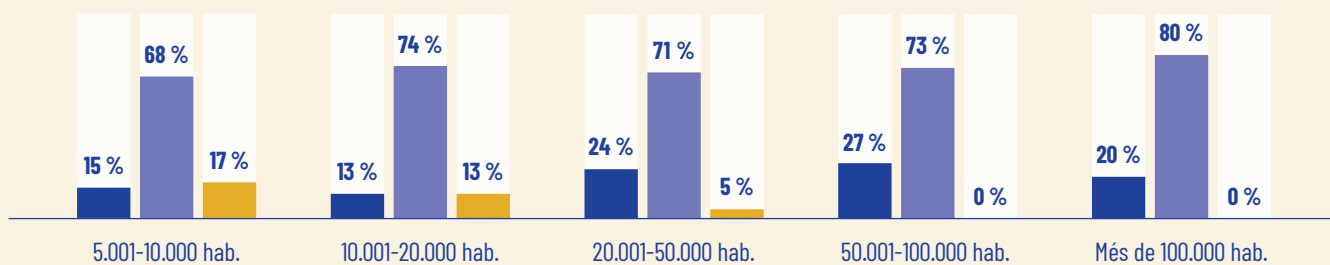
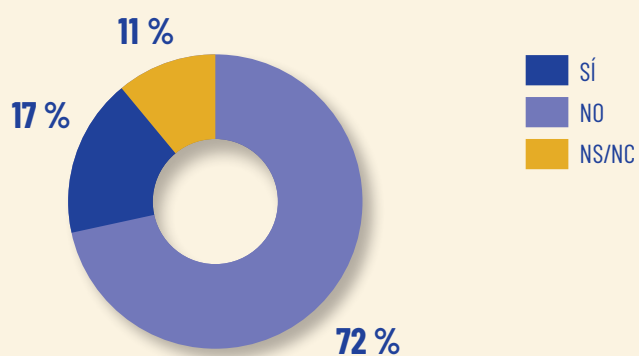
Orientació en la transició escola treball

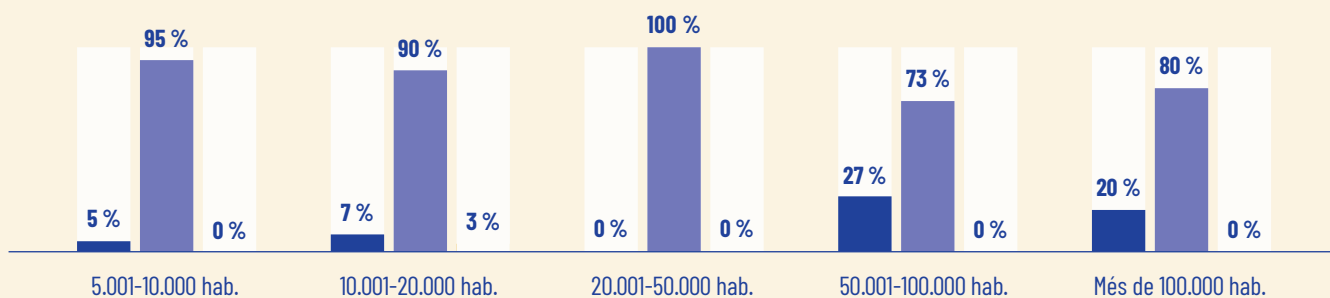
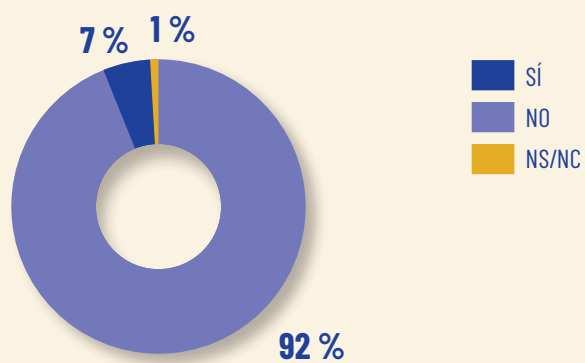
Afavorir el vincle de les famílies amb l'escola

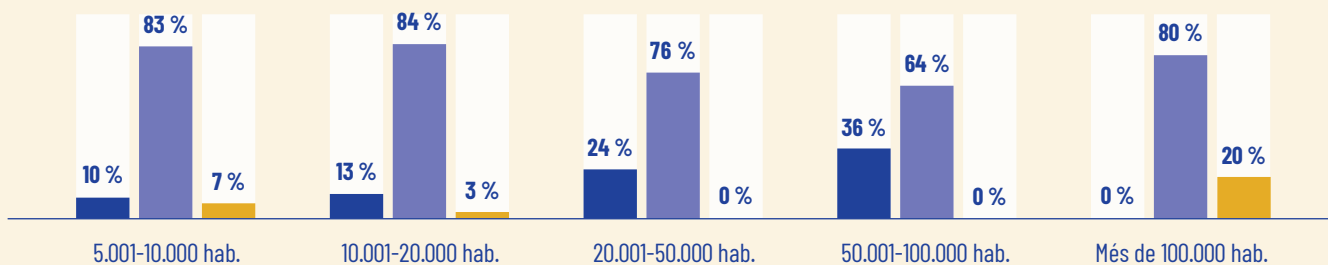
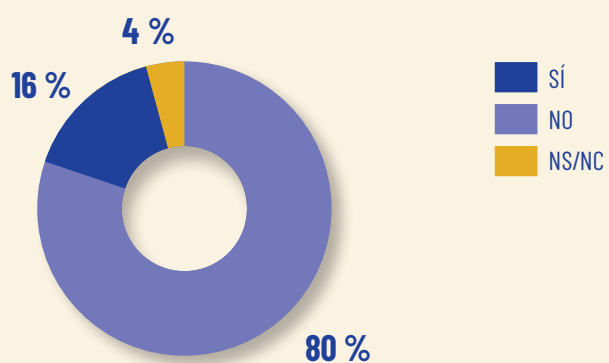
Creu que el marc normatiu actual permet als ajuntaments fer front als principals reptes educatius en temps de recuperació?

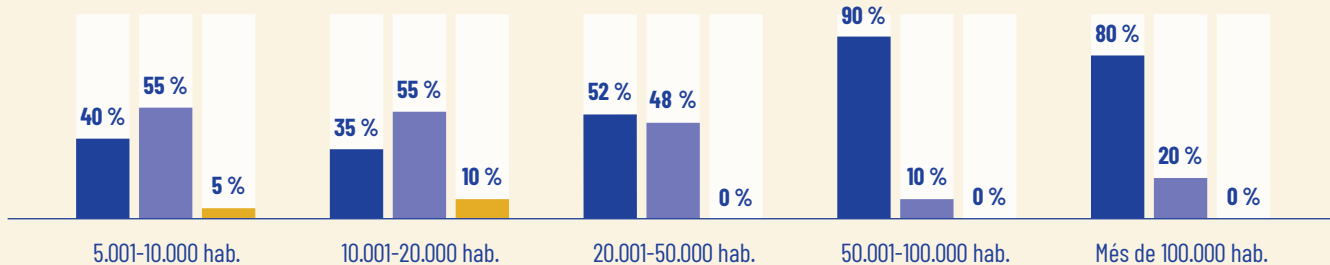
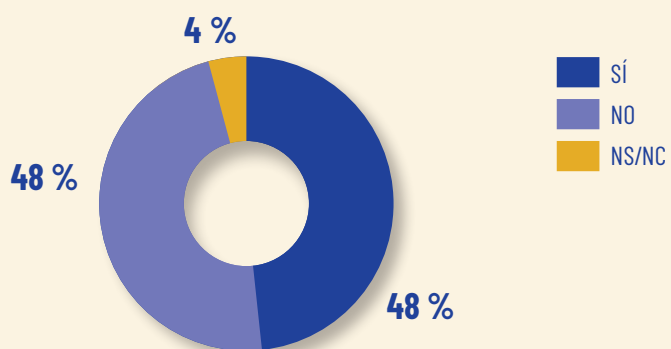
Creu que els ajuntaments disposen de recursos tècnics suficients per fer front als principals reptes educatius en temps de recuperació?

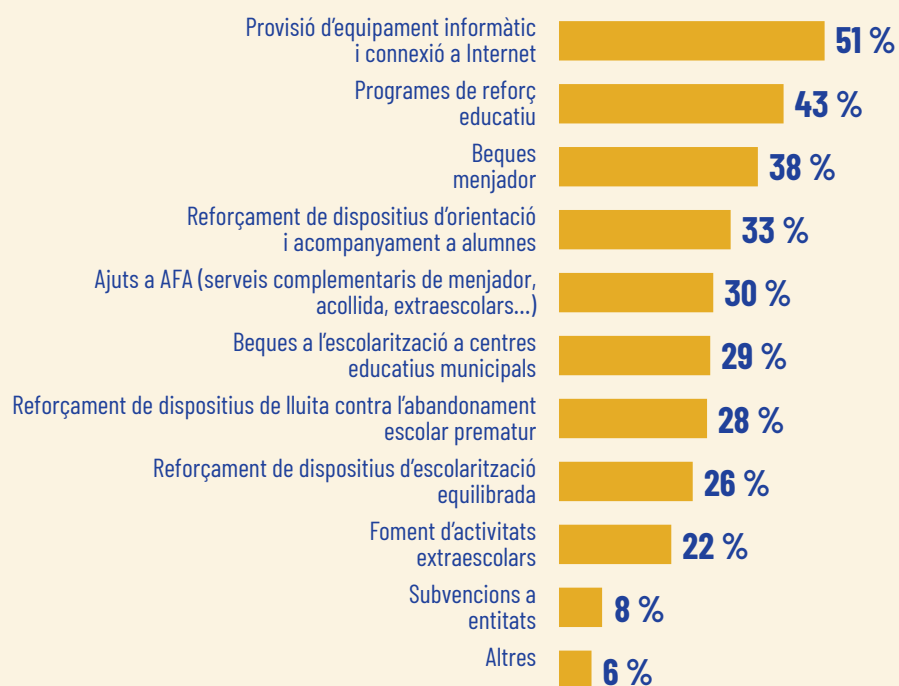
En el seu cas concret, creu que el seu ajuntament disposa dels recursos econòmics suficients per tal de dur a terme les accions que considera prioritàries?

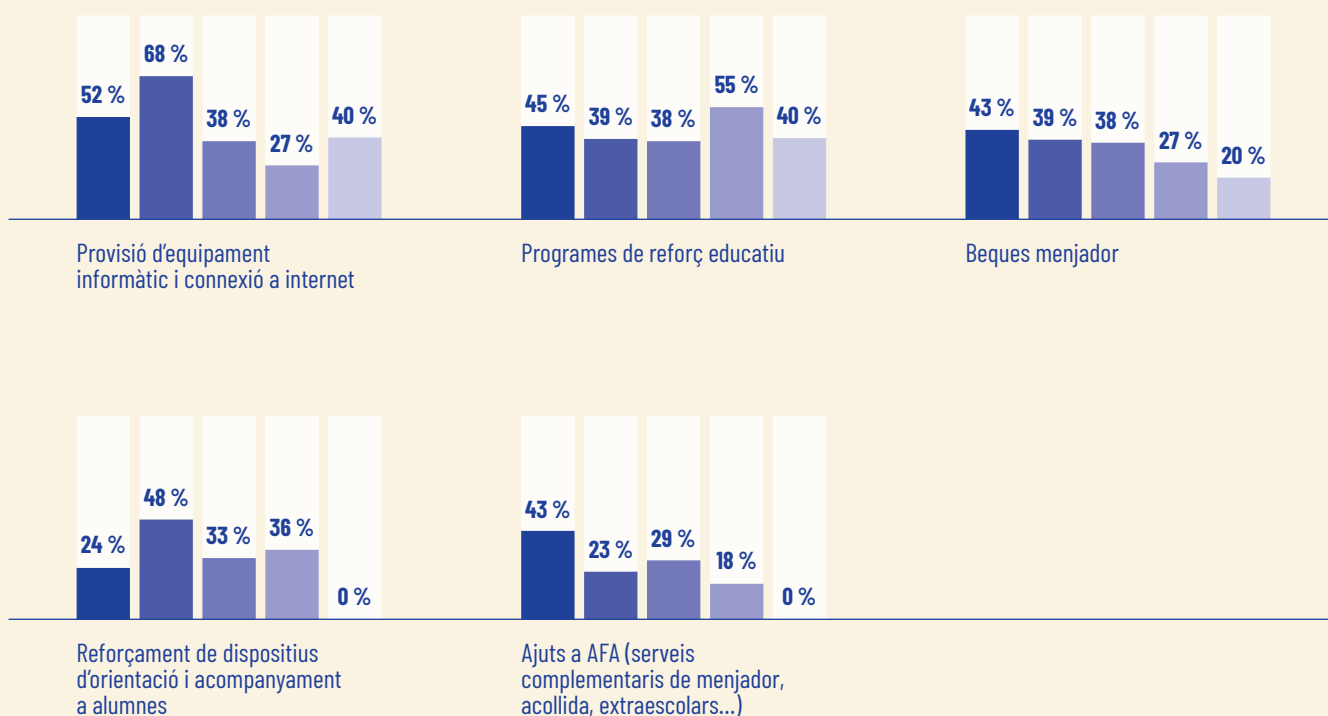
En el seu cas concret, creu que el seu ajuntament disposa plans, projectes i recursos tècnics adequats per desenvolupar les accions que considera prioritàries?

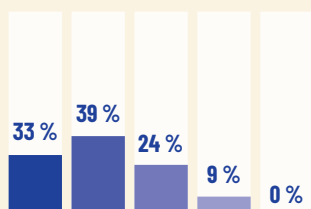
En l'àmbit dels recursos financers del vostre Ajuntament, quins creieu que són els àmbits caldrà reforçar prioritàriament per fer front a les mesures educatives previstes?

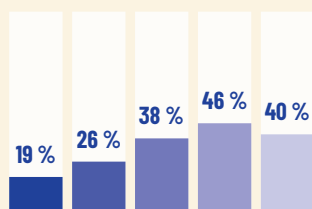
En l'àmbit dels recursos financers del vostre Ajuntament, quins creieu que són els àmbits caldrà reforçar prioritàriament per fer front a les mesures educatives previstes? Per tram de població (1 de 2)

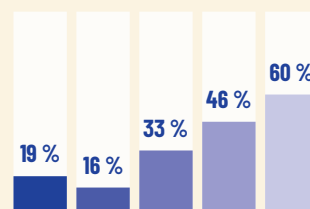
En l'àmbit dels recursos financers del vostre Ajuntament, quins creieu que són els àmbits caldrà reforçar prioritàriament per fer front a les mesures educatives previstes? Per tram de població (2 de 2)

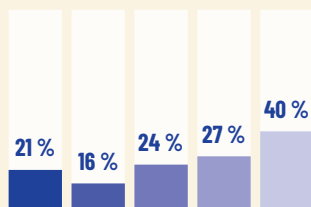
Beques a l'escolarització a centres educatius municipals

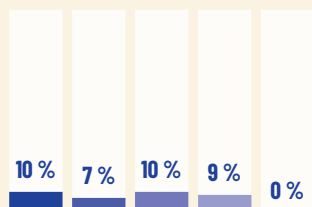
Reforçament de dispositius de lluita contra l'abandonament escolar prematur

Reforçament de dispositius d'escolarització equilibrada

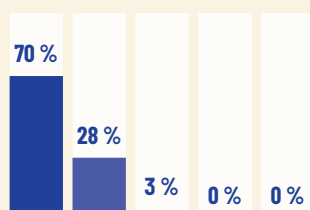
Foment d'activitats extraescolars

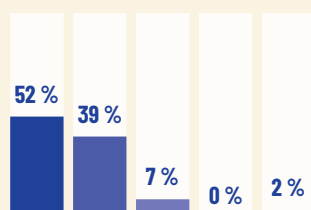
Subvencions a entitats

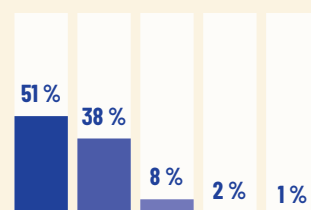
Indiqueu el seu grau d'acord respecte de les afirmacions següents

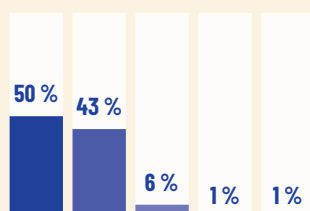
Cal una estratègia conjunta del món local per fer front als futurs reptes educatius

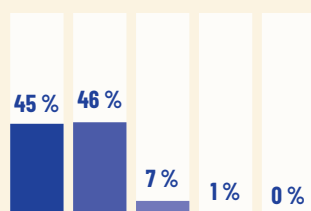
La crisi sanitària ha visualitzat els ajuntaments com a administració educativa

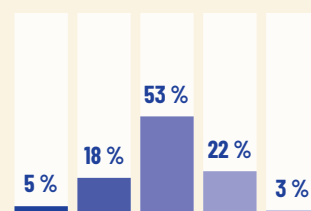
S'ha fet evident la necessitat de més col.laboració de l'Ajuntament amb escoles i instituts

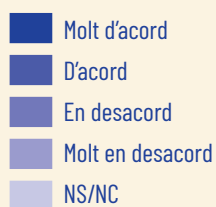
En la fase de recuperació caldrà una major corresponsabilitat dels ajuntaments com a administració educativa

S'ha fet evident la necessitat de més col.laboració de l'Ajuntament amb els agents educatius de l'entorn

Hi ha una coordinació adequada entre el món local i el Departament d'Educació per fer front als futurs reptes educatius

1a edició: setembre de 2021

© de l'edició i dels textos: Diputació de Barcelona

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Educació,
Esports i Joventut